STRATEGIE PŘEDCHÁZENÍ NÁVYKOVÝM LÁTKÁM

Prevence užívání, držení a distribuce návykových látek

Vypracovala: Ing. Zdena Brousilová

Platnost od: 1. 9. 2026

Účel a rozsah

Strategie upravuje prevenci a postup při podezření na užití, držení, distribuci nebo jiné nakládání s alkoholem, tabákovými a nikotinovými výrobky, konopím, kratomem, léky užívanými bez indikace a dalšími psychoaktivními či návykovými látkami. Postup školy musí chránit zdraví a bezpečnost žáků a zároveň respektovat právní předpisy a interní řády.

Prevence

- zařazovat přiměřené informace o účincích a rizicích látek do výuky a preventivních aktivit
- žákům připomínat pravidla školního řádu, odborného výcviku a domova mládeže
- všímat si změn chování, zápachu, zhoršené koordinace, neobvyklé ospalosti či rozrušení
- nabízet důvěrný rozhovor a kontakt na školní poradenské pracoviště
- podporovat spolupráci pedagogů na všech pracovištích

Podezření na intoxikaci nebo akutní ohrožení

1. Zajistit bezpečí žáka i okolí a nenechávat osobu s podezřením na intoxikaci samotnou.
2. Při poruše vědomí, potížích s dýcháním, křečích, silné zmatenosti, kolapsu nebo jiném závažném příznaku volat 155 nebo 112 a postupovat podle pokynů operátora.
3. Informovat vedení školy a odpovědného pracovníka pracoviště. Zajistit dohled do příjezdu zdravotnické pomoci.
4. U nezletilého informovat zákonného zástupce, pokud to neohrozí bezpečí dítěte a není dán jiný závažný důvod postupovat jinak.
5. Zaznamenat pozorované skutečnosti.
6. Při podezření na distribuci, ohrožení dalších osob nebo možné protiprávní jednání vedení posoudí kontaktování Policie ČR a dalších institucí.
7. Následně nabídnout poradenskou podporu, vyhodnotit bezpečnostní riziko a přijmout přiměřená výchovná a preventivní opatření.

Držení, nález nebo distribuce látky

Pedagogové se vyhnou nebezpečné manipulaci s neznámou látkou. Zamezí přístupu dalších osob, zabezpečí místo a přivolají vedení školy. Při podezření na nelegální látku či distribuci se další postup koordinuje s vedením školy a podle povahy případu s Policií ČR. Škola neprovádí nezákonné prohlídky ani nucené testování.

Komunikace a návazná podpora

- předat informace pouze osobám, které zajišťují bezpečí, pomoc a podporu
- při opakovaných obtížích informovat vedení školy, zapojit školního metodika prevence, psychologa, výchovného poradce
- u nezletilých vyhodnotit, zda okolnosti nevyžadují postup podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí

Tísňové a školní kontakty

Služba	Telefon
Jednotné evropské tísňové číslo	**112**
Zdravotnická záchranná služba	**155**
Policie ČR	**158**
Hasičský záchranný sbor	**150**

Funkce	Jméno / služba	Telefon	E-mail
Ředitelka školy	**Ing. Ivana Šuhájková**	**385 778 112**	**reditelka@isshnevkovice.cz**
Zástupce pro teoretické vyučování	**Ing. Pavel Brabec**	**385 778 114**	**pavel.brabec@isshnevkovice.cz**
Zástupce pro odborný výcvik	**Ing. Josef Blažek**	**385 778 130**	**blazekjosef@seznam.cz**
Sekretariát školy	**sekretariát**	**385 778 111; 607 038 231**	**info@isshnevkovice.cz**
Školní metodik prevence	**Ing. Zdena Brousilová**	**385 778 120**	**zdena.brousilova@isshnevkovice.cz**
Výchovná poradkyně	**Ing. Pavla Richtrová**	**385 778 117**	**pavla.richtrova@isshnevkovice.cz**
Školní psycholožka	**Mgr. Kristina Montagová, Ph.D.**	**385 778 116**	**kristina.montagova@isshnevkovice.cz**
Domov mládeže	**služba DM**	**385 778 124; 607 038 233**	**dmhnevkovice@seznam.cz**
Školní jídelna	**vedoucí jídelny**	**385 778 123; 727 813 876**	**jidelna@isshnevkovice.cz**

Jednotný postup podle typu situace

Při podezření na intoxikaci zaměstnanec posoudí zejména vědomí, dýchání, orientaci, koordinaci, zvracení, křeče nebo jiné akutní příznaky. Při závažných příznacích volá 155 nebo 112. Žák nesmí být ponechán samotný ani poslán domů bez bezpečného předání odpovědné osobě.

Do příjezdu zdravotnické pomoci se postupuje podle pokynů operátora a zásad první pomoci. Zaměstnanec nepodává léky a neprovádí neodborné testování. Pokud je žák při vědomí, mluví se s ním klidně a zajistí se bezpečné prostředí.

Při podezření na držení látky zaměstnanec situaci neřeší fyzickou prohlídkou žáka, prohledáváním osobních věcí ani manipulací s neznámou látkou nad rámec svých oprávnění. Zajistí bezpečí, přivolá odpovědné osoby a postupuje podle školního řádu a krizového plánu.

Nalezená neznámá látka se neochutnává, nečichá se k ní zblízka a zbytečně se s ní nemanipuluje. Prostor se podle rizika zabezpečí a o dalším postupu rozhodnou příslušné odpovědné osoby, případně Policie ČR nebo záchranné složky.

Při podezření na distribuci nebo předávání látky se oddělí bezprostřední bezpečnostní opatření od následného šetření. Škola zachová dostupné důkazy a kontaktuje Policii ČR, pokud okolnosti nasvědčují protiprávnímu jednání nebo hrozí nebezpečí.

Výchovná a preventivní reakce má být přiměřená, individuální a propojená s podporou. Škola jasně sdělí pravidla a důsledky, zároveň nabídne rozhovor, zapojení rodiny a doporučení odborné pomoci.

Prevence zahrnuje tabákové a nikotinové výrobky, alkohol, konopí, kratom, nelegální drogy, léky užívané mimo doporučení lékaře i nové psychoaktivní látky. Zaměřuje se na zdravotní rizika, tlak vrstevníků, rozhodování, bezpečnost při odborném výcviku a zákaz činností pod vlivem látek.

Právní a metodická východiska

- Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, zejména § 22 (povinnosti žáků a zákonných zástupců), § 29 (bezpečnost a ochrana zdraví), § 30 (školní řád), § 31 (výchovná opatření) a § 16 (podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami), vždy ve znění účinném v době řešení situace.
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních; od 1. 1. 2027 zohlednit také změnu provedenou vyhláškou č. 170/2026 Sb.
- Vyhláška č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, zejména povinnosti při podezření na ohrožení dítěte, pokud se na situaci vztahují.
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, a zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, zejména při podezření na jednání, které může naplňovat znaky trestného činu.
- Metodické doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21291/2010-28, včetně relevantních příloh a aktuálních metodických materiálů MŠMT.
- Úmluva o právech dítěte, vyhlášená pod č. 104/1991 Sb., v rozsahu relevantním pro ochranu důstojnosti, bezpečí a nejlepšího zájmu nezletilých žáků.
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, a zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, pokud se na konkrétní situaci vztahují.
- Metodické materiály MŠMT k návykovým látkám, alkoholu, tabáku a dalším formám rizikového chování.
- Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, zejména § 16 (podpůrná opatření), § 22 (povinnosti žáků a zákonných zástupců), § 29 (bezpečnost a ochrana zdraví), § 30 (školní řád) a § 31 (výchovná opatření), vždy ve znění účinném ke dni použití.
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v aktuálním znění; změnu provedenou vyhláškou č. 170/2026 Sb. uplatnit od data její účinnosti 1. 1. 2027.
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, v platném znění, pokud se uplatňuje podpůrné opatření.
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, zejména při podezření, že je nezletilý žák ohrožen nebo potřebuje ochranu.
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 (GDPR) a zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů; sdílení informací pouze v nezbytném rozsahu a na odpovídajícím právním základě.
- Metodické doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21291/2010-28, včetně příloh a aktualizací zveřejněných MŠMT.
- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování ve školách a školských zařízeních, č. j. 21149/2016, a související aktuální metodické materiály MŠMT.
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, v platném znění.
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, a zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, podle povahy zjištěných skutečností.
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, v rozsahu relevantním pro ochranu zdraví.

Právní předpisy se používají vždy ve znění účinném v době konkrétního případu. Při změně právní úpravy škola aktualizuje postupy tak, aby byly v souladu s aktuálním zněním předpisů a interními dokumenty školy.